

Προς τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης

Α Ι Τ Η Σ Η

Του Ιωάννη Δωρόθεου Παπαρρηγόπουλου, δικηγόρου ΔΣΑ, Λ. Κηφισίας 238, Χαλάνδρι

Κύριε Υπουργέ,

Με την παρούσα αίτηση

(α) σας υποβάλλω το **ζήτημα** που προέκυψε κατά την ενσωμάτωση οδηγίας (ΕΕ) 1958/2019 της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

(β) σας αναφέρω τα μέχρι σήμερα **διαβήματα** μου στα όργανα της Ένωσης προς το σκοπό της αποκατάστασης της νομιμότητας,

(γ) αιτούμαι σήμερα με την παρούσα να μεριμνήσετε για την **εναρμόνιση της εσωτερικής έννομης τάξης** με το διεθνές και ενωσιακό δίκαιο, όπως είστε αρμόδιος ¹

(δ) σας παρακαλώ να μου απαντήσετε ως προς τη λήψη της παρούσας καθώς και για τις ενέργειές σας προκειμένου, σε περίπτωση απράκτου παρόδου χρονικού διαστήματος, να μπορώ να συνεχίσω να προσφεύγω στα αρμόδια Ευρωπαϊκά Όργανα.

Κύριε Υπουργέ,

το ζήτημα της **κοινής γονικής μέριμνας, επιμέλειας και φροντίδας** των παιδιών είναι το μεγαλύτερο ζήτημα που απασχολεί την Ελληνική Κοινωνία μετά τα εθνικά θέματα.

Χειρισμοί αγνώστων έχουν καταφέρει να εξουδετερώσουν τις **κοινές για τους γονείς ευθύνες φροντίδας τέκνων** κρατώντας την Ελλάδα όμηρο της **επιμέλειας** με λάφυρο τα παιδιά.

Καλείστε κύριε Υπουργέ ν' ασκήσετε τις αρμοδιότητές σας διορθωτικά.

¹ Αρμοδιότητες Υπουργού Δικαιοσύνης : «Φροντίζει παροχή των αναγκαίων μέσων για την ικανοποίηση των οργανωτικών και λειτουργικών αναγκών της δικαιοσύνης (δικαστήρια, δικαστικοί λειτουργοί, δικαστικοί υπάλληλοι), η εποπτεία και ρύθμιση των νομικών λειτουργημάτων και επαγγελματιών (δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, δικαστικοί επιμελητές), η εποπτεία επί των Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων, η σχεδίαση και εφαρμογή της γενικής σωφρονιστικής πολιτικής, η κίνηση της διαδικασίας απονομής χάριτος, η ανάπτυξη διοικητικών δράσεων πρόληψης της εγκληματικότητας, η **εναρμόνιση των κανόνων της εσωτερικής έννομης τάξης προς του κανόνες του διεθνούς δικαίου**, η καθιέρωση και η ενίσχυση κανόνων διαφάνειας στη λειτουργία των θεσμών του κράτους, ο σχεδιασμός, η επεξεργασία, ο συντονισμός και η παρακολούθηση της εφαρμογής προγραμμάτων και σχεδίων δράσης κατά της διαφθοράς και η **εμπέδωση και η προαγωγή της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών**.

Το ζήτημα

Η οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιουνίου 2019 εισήγαγε την αρχή της κοινής φροντίδας των τέκνων/shared caring.

Στο άρθρο (6) του προοιμίου της οδηγίας αναφέρεται στην *ίση κατανομή των ευθυνών φροντίδας μεταξύ ανδρών και γυναικών / equal sharing of caring responsibilities between men and women / le partage des responsabilités familiales a parts égales entre les homes et les femmes.*

Στο άρθρο (19) του προοιμίου αναφέρεται στην *ισότιμη κατανομή των ευθυνών φροντίδας μεταξύ ανδρών και γυναικών / equal sharing of caring responsibilities between women and men / un partage plus égale des responsabilités familiales entre le femmes et les hommes.*

Διακηρυγμένος σκοπός στο προοίμιο της οδηγίας είναι να εξασφαλιστεί η ισότητα ανδρών και γυναικών (αρ. 1, 2), οι κοινές ευθύνες των γονέων για την ανατροφή και ανάπτυξη του παιδιού (αρ. 5), να σταματήσουν οι γυναίκες να παρέχουν μη αμειβόμενες ευθύνες φροντίδας (αρ. 10, 11) και η εξισορρόπηση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

Ο όρος *κοινές ευθύνες φροντίδας* αναφέρεται στο ελληνικό κείμενο του προοιμίου της οδηγίας. Όμως στο κείμενο του άρθρου 3 της οδηγίας με τον τίτλο *Ορισμοί*, στην παράγραφο 1.α και 1.β αντί τον ορθό όρο *φροντίδα του τέκνου* χρησιμοποιείται ο όρος *επιμέλεια του τέκνου*.

Αυτό ακριβώς επιδίωκε η οδηγία να ξεπεράσει. Την πολεμική κατά της κοινής επιμέλειας. Αφού η οδηγία θεωρεί δεδομένη την κοινή ανατροφή των παιδιών (αρ. 5 προοιμίου) δηλαδή την κοινή επιμέλεια, προχωράει παραπέρα, και εισάγει τη κοινή φροντίδα ως κοινωνικό και ανθρώπινο δικαίωμα. Για την προστασία από τον κοινωνικό κίνδυνο της διάστασης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

Παραδόξως, ο νόμος 4808/2021 με τον οποίο ενσωματώθηκε η οδηγία στην Ελλάδα, δεν αναφέρει σε κανένα σημείο του τον όρο κοινή φροντίδα. Αναφέρει τον όρο φροντίδα, πουθενά όμως τον όρο κοινή φροντίδα / shared care.

Επιπλέον, αντίθετα με την οδηγία, το άρθρο 37 παρ. 3 του νόμου γράφει «Σε περίπτωση διαζυγίου, διάστασης ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια φροντίδας τέκνου λαμβάνει ο εργαζόμενος γονέας, που έχει την επιμέλεια του παιδιού, εκτός αν οι γονείς συμφωνήσουν διαφορετικά.»

Δηλαδή, ενώ η οδηγία επιβάλλει τη κοινή φροντίδα, ο Ελληνικός νόμος που την ενσωματώνει επιβάλλει την αποκλειστική φροντίδα στη περίπτωση διαζυγίου, διάστασης, παιδιών εκτός γάμου.

Επιπλέον, με τον νόμο αυτό ανατρέπεται ο νόμος 4800/2021 που εισήγαγε ως κανόνα την κοινή γονική μέριμνα επιμέλεια και φροντίδα στη περίπτωση διάστασης / διαζυγίου και αναγνωρισμένων παιδιών εκτός γάμου.

Η ενσωμάτωση της οδηγίας οδηγεί σε οπισθοδρόμηση. Ενώ η επιμέλεια έγινε εκ του νόμου κοινή, μεταγενέστερος νόμος θέλει η φροντίδα ν' ανήκει αποκλειστικά σε ένα πρόσωπο, συνήθως στη μητέρα.

Στην ανατροπή αυτή οδήγησε η εσφαλμένη εκ μέρους των οργάνων της Ένωσης χρήση του όρου «επιμέλεια» αντί του όρου «φροντίδα» στο ελληνικό κείμενο της οδηγίας.

Η ανοχή στην παραπλανητική ενσωμάτωση της οδηγίας στο ελληνικό δίκαιο οδηγεί ανακλαστικά τη νομολογία στο να συνεχίζει να δέχεται την φροντίδα του παιδιού από ένα πρόσωπο και κατ' επέκταση να συνεχίζει να επεμβαίνει αφαιρώντας την επιμέλεια από ένα γονέα, τον πατέρα.

Ότι εισήγαγε ο νόμος 4800/2021 το αναίρεσε ο μεταγενέστερος νόμος 4808/2021 και η παράλειψη ενσωμάτωσης του κοινωνικού δικαιώματος ότι το παιδί θα φροντίζουν εξίσου και οι δύο γονείς, είτε ζουν μαζί είτε όχι, είτε είναι παντρεμένοι είτε όχι.

Κατά συνέπεια των ανωτέρω, η Ελλάδα δεν έχει έως σήμερα συμμορφωθεί με τις διεθνείς και ενωσιακές υποχρεώσεις της αφού τα κράτη υποχρεούνται να εκσυγχρονίσουν το νομικό πλαίσιο μέχρι τις 2 Αυγούστου 2022.

Τα διαβήματα μου

Εξ' ανάγκης, απευθύνθηκα την 14^η/6/2022 στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή με την αναφορά 999/20022 ΚΤ.

Επ'αυτής εξεδόθη η υπ'αρ. DECISION_202200999_20220614_096342 απόφαση που μου ζήτησε ν' απευθυνθώ στο Ευρωπαϊκό Συμβουλίο

Με την από 28/6/2022 αναφορά μου προς τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ε.Ε. (Comission) παρουσίασα το ζήτημα και αιτήθηκα τις διορθωτικές ενέργειες της επιτροπής.

Με την από 13/7/2022 επιστολή, η Γραμματεία του Συμβουλίου απάντησε ότι έλαβε υπόψη της την αναφορά και ότι είναι υπό προετοιμασία μία διορθωτική πράξη (corrigendum) του άρθρου 3 παρ. 1, σημ. α και β της οδηγίας.

Δηλαδή απάντησε ότι η λέξη **επιμέλεια**, με διορθωτική πράξη, θ' αντικατασταθεί με τη λέξη **φροντίδα** στο ελληνόγλωσσο κείμενο της οδηγίας.

Φυσικά ο έλεγχος της ορθής ενσωμάτωσης της οδηγίας ξεφεύγει της αρμοδιότητας του συγκεκριμένου οργάνου.

Το ενώπιον Σας αίτημα

Κύριε Υπουργέ,

Αιτούμαι όπως, με νομοθετική πρωτοβουλία σας ως αρμόδιος για την ενσωμάτωση του ενωσιακού δικαίου στην Ελλάδα, μεριμνήσετε ώστε να τροποποιηθεί ο νόμος 4808/2021.

Ειδικότερα, να εισαχθεί πανηγυρικά η αρχή των **εξίσου κοινών ευθυνών φροντίδας του τέκνου από τους δύο γονείς** και μάλιστα σε κάθε περίπτωση, ακόμα και στη περίπτωση διάστασης, διαζυγίου ή αναγνωρισμένου τέκνου εκτός γάμου.

Ν' αντικατασταθεί ο όρος «επιμέλεια» με τον όρο «φροντίδα» από το κείμενο του νόμου 4808/2021.

Να μεριμνήσετε για την πλήρη εναρμόνιση τις Ελλάδος με τις διεθνείς της υποχρεώσεις, για την οποία θα μου επιτρέψετε να επανέλθω με δεύτερη αίτηση.

Με τιμή,

Ιωάννης Παπαρρηγόπουλος,

Δικηγόρος ΔΣΑ, πρόεδρος συλλόγου συνεπιμέλεια